

**Základní škola a Mateřská škola, Raspenava, okres  
Liberec – příspěvková organizace**

**VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍHO KLUBU**

SCHVÁLILA PEDAGOGICKÁ RADA: 28.8.2023

PLATNOST OD: 1.9.2023

VYPRACOVALA: Mgr. Renata Aygören

VYDAL ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Petr Chvojka

## IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Raspenava, okres Liberec, příspěvková organizace
Součásti školy:	základní škola, mateřská škola, školní družina, školní klub školní jídelna
Zřizovatel:	Město Raspenava
Adresa:	Fučíkova 430, Raspenava 464 01
Ředitel školy:	Mgr. Petr Chvojka
Vychovatelky ŠK:	Ivana Zemanová Halamková
Kapacita ŠK:	40 žáků
Tel.:	+420 484 840 583
IČO:	72744189
E-mail:	skola@skolaraspenava.net
Webové stránky:	<a href="https://www.skola-raspenava.cz/">https://www.skola-raspenava.cz/</a>

## Obsah

1. CHARAKTERISTIKA .....	3
1.1 Organizační podmínky .....	3
1.2 Cíle vzdělávání .....	4
1.3 Klíčové kompetence .....	5
2. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN .....	7
3. METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
4. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
4.1. Pravidelná zájmová činnost.....	8
4.2 Příležitostné činnosti.....	11
5. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI .....	11
7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ .....	12
8. POPIS MATERÁLNÍCH PODMÍNEK.....	12
9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK .....	12
10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK.....	13
11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	13

## 1. CHARAKTERISTIKA

Školní klub a dále ŠK je součástí Základní školy a Mateřské školy Raspenava. Je zařízením výchovy mimo vyučování, které poskytuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro žáky 2. stupně. Výjimečně i žákům 1. stupně, pokud nejsou zapsáni v ŠD. Hlavním cílem školního školní klub je zabezpečení odpočinku, přípravy na vyučování, rekreace a zájmových činností, které napomáhají k odstranění únavy, uspokojují a rozvíjejí zájmy žáků. Slouží k efektivnímu využití volného času. Veškerá činnost je založena na poznání, respektu, individuálních potřebách samotných žáků, jejich možnostech a zájmech. K zařazovaným výchovně vzdělávacím činnostem patří pracovní, výtvarné, literární a hudební činnosti, které rozvíjí v žácích estetické citění. Do klubu je zařazen i sociálně osobnostní rozvoj žáků. Dále přírodovědné činnosti, které prohlubují vztah s přírodou a vedou žáky ke zdravému životnímu stylu. A v neposlední řadě sportovní činnosti a venkovní aktivity, které žáky vedou k rozvoji motoriky a fyzické kondici. Pracuje plně na principu dobrovolnosti.

Školní klub má k dispozici 3 klubovny, sociální zařízení a šatnu

V malé herně a klubovně se uskutečňují činnosti odpočinkové, ty mají podobu klidných her, četby, vyprávění apod.

Velká herna je přizpůsobena na činnosti pohybové, žáci zde mohou hrát stolní tenis, stolní fotbal aj.

Školní klub se nachází v budově školní jídelny jejíž součástí je také školní družina.

spolupráce s rodiči

Vychovatelka je ve styku s rodiči dle potřeby buď telefonicky nebo při vyzvednutí žáků, podle toho, jak má zákonný zástupce uvedeno na zápisovém lístku. Může s nimi konzultovat chování žáků a další náležitosti. Vychovatelka se pravidelně podílí na akcích organizovaných školou a klubem: jarmark, besídka, výlety apod.

### 1.1 Organizační podmínky

Režim dne je veden v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností. Časové rozvržení činností ŠK je řešeno tak, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní

i sociální vývoj žáků. V tomto ohledu hraje roli dobrá kvalita vztahu mezi žáky, pedagogy a rodinnými příslušníky.

Odpolední pobyt

13:00 – 16:00 hodin

Odpolední provoz začíná převzetím žáků v budově I. stupně základní školy po ukončení vyučování a končí stanovenou pracovní dobou dle vnitřního řádu školního klubu. ŠK má charakter volného klubu a žáci mohou klub volně opouštět podle vyplněného zápisového lístku. Ke své činnosti využívá ŠK kromě heren i areál školního hřiště, tělocvičny základní školy, sportovní halu města. Žáci mají možnost navštěvovat i kroužky ZŠ – sportovně pohybový a další které má v nabídce škola pro daný školní rok.

## 1.2 Cíle vzdělávání

Vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání. Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků.

### **Obecné cíle vzdělávání jsou:**

- rozvoj harmonické osobnosti člověka a její respektování
- seberealizace dětí ve skupinových i individuálních, řízených nebo spontánních aktivitách
- smysluplné trávení volného času
- prevence sociálně patologických jevů
- seznámení s tradicemi, zvyky
- zařazení environmentální výchovy do průběžné činnosti školní družiny – ovlivnění vztahu k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči prostředí
- utváření pozitivních vztahů mezi žáky

- posilování komunikačních dovedností a komunikační kompetence, která vede k rozvoji verbální i neverbální komunikaci.

### **Konkrétní cíle vzdělávání:**

- Podněcovat žáky k získávání různých dovedností a návyků potřebných pro život, vést je k mravní a duchovní hodnotové orientaci.
- Pomocí her a zájmových aktivit prohlubovat, procvičovat a upevňovat učivo, správně motivovat žáky k získávání nových poznatků.
- Prohlubovat samostatnost, citlivost, ohleduplnost, uvědomovat si práva nejen svá, ale i těch druhých. Osvojovat si hygienické návyky a pravidla slušného společenského chování.
- Vést žáky ke společnému řešení problémů, respektování různých názorů, vytrvalosti, odpovědnosti za své chování. Rozvíjet empatii a komunikaci. Zamyslet se nad multikulturními a náboženskými rozdíly, různými etniky a životem s handicapem.
- Seznamovat žáky s tradicemi, lidovými zvyky a obyčeji typickými pro region, ve kterém žijí. Vytvářet vztah k jejich bydlišti a orientovat se v obci a jejím okolí.
- Pěstovat zdravý životní styl, respekt k prostředí a přírodě, vést ke kladnému vztahu ke sportu. Seznámit je se správnou hygienou, prevencí nemocí a úrazů.
- Naučit žáky všechny jejich vědomosti, dovednosti a návyky prakticky využívat v každodenním životě.

## **1.3 Klíčové kompetence**

Osvojování kompetencí je dlouhodobý proces rozvoje osobnosti, představovaný souhrnem vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žák získává v průběhu několikaleté docházky do ŠK. Prolíná se všemi činnostmi zájmového vzdělávání žáka.

**Kompetence k učení** – žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpověď, umí kriticky zhodnotit své výkony, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

**Kompetence k řešení problému** – žák si všímá dění a problémů, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá různé způsoby řešení problémů, rozlišuje správná a chybná řešení, učí se obhájit svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Činnosti dokončuje.

**Komunikativní kompetence** – žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, zapojuje se do diskuse, nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání druhým, využívá informační a komunikační prostředky.

**Sociální a personální (interpersonální) kompetence** – žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídít – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

**Činnostní a občanské kompetence** – žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví a zdraví druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

**Kompetence k trávení volného času** – žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

## 2. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Časový plán ŠVP školního klubu je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, který se rovná jednomu školnímu roku.

## 3. METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

K metodám používaným v ŠK patří: výklad, skupinová práce, komunitní kruh, vyprávění, doplňování textů, rozhovor, beseda, spolupráce s rodiči a veřejností, kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy, praktické dovednosti, sportovní soutěže, hry, práce s informacemi, diskuse, vycházky, relaxace deskové hry aj.

Využíváme rozmanitých forem vzdělávání v souladu s RVP pro ZV. Zaměřujeme se na základní činnosti a aktivity žáků podle jejich individuálních možností a potřeb.

### **Školní klub nabízí zájmové vzdělávání formou:**

- Spontánních aktivit: stolní hry, play station, poslech hudby, četba, počítače.
- Pravidelnou výchovnou vzdělávací a zájmovou činností – sportovně pohybový kroužek
- Příležitostných akcí – vánoční besídka, koncerty, turnaje, výtvarná dílna, besídka pro rodiče, hry v přírodě.
- Relaxace – pravidelná sportovně-relaxační činnost formou míčových her.
- Hry a individuální práce.

## 4. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah zájmového vzdělávání vychází z principu rozvoje klíčových kompetencí. Obsah zájmového vzdělávání ve všech jeho formách, koresponduje se základním principem otevřenosti, je postaven tak, aby umožnil jejich realizaci s přihlédnutím k věku, individuálním možnostem, zájmům a potřebám všech účastníků. Účastníci získávají nejen znalosti a dovednosti, ale jsou vedeni k jejich využití v praxi



## 4.1. Pravidelná zájmová činnost

### umělecké aktivity

- výtvarné aktivity
- dívčí klub
- šperkařství
- modeláři

### společenské aktivity

- vaření a stolničení
- deskové hry

### přírodovědný

- Zálesák – schůzky probíhají vždy v pátek

### sportovní aktivity

- atletika
- gymnastika
- florbal
- fotbal
- míčové hry
- stolní tenis

### Výchovně vzdělávací cíl u sportovních aktivit:

- rozvoj kázně, smyslu pro kolektiv a kolektivního cítění žáků
- posilování a rozvoj fyzické zdatnosti a vytrvalosti a překonávání překážek
- zdokonalování elementárních herních činností a dovedností s míčem
- rozvíjení přirozené pohyblivosti žáků
- zachovávání pravidel osobní hygieny a bezpečnosti
- umění přijmout porážku
- formování citových a morálně volných vlastností

### Obsah činnosti

seznámení s pravidly míčových her a jejich uvědomělé dodržování

základní činnosti s míčem – různé druhy přihrávek, driblink na místě i za pohybu, různé způsoby chytání

vybíjená, malá košíková, malá kopaná

hry spojené s chůzí, během, skokem, házením, chytáním

honičky, drobné míčové hry

přeskoky, doskoky, šplh na tyči, běžecké aktivity apod.

### **Výchovně vzdělávací cíl u přírodovědné činnosti**

- vést žáky k ochraně přírody a ekologickému myšlení a jednání.
- Seznámit se zásadami bezpečnosti a hygieny práce.
- Vytvářet pozitivní vztah k práci.

Obsah činnosti

Výroba krmítek a budky pro ptactvo

Víkendové akce v přírodě

V zimním období vycházky ke krmelcům a příkrmy zvěře

Odlévání stop zvěře a určování zvěře podle stopy

Zásady třídění odpadků

Živočišné druhy a ohrožená zvěř v našem kraji

### **Výchovně vzdělávací cíl u společenských aktivit**

- vést žáky ke správné kultuře stolování
- seznámit je se zdravým životním stylem v oblasti stravovacích návyků
- zprostředkovat kritický pohled na nezdravé stravování a potraviny
- vysvětlit zásady vegetariánského a veganského způsobu stravování
- naučit žáky rozpoznat potraviny s prošlou dobou upotřebitelnosti
- seznámit se zásadami bezpečnosti a hygieny práce

- seznámit žáky s herními pravidly deskových her a naučit je spolupracovat komunikovat a diskutovat

#### Obsah činnosti

praktická příprava studených a teplých pokrmů

zásady kultury stolování

využití kuchyňských spotřebičů – lednice, varná konvice, elektrický šlehač a sporák, mikrovlnná trouba

úklid pracoviště a použitého nádobí

základy ekonomiky domácnosti

deskové hry s pravidly

#### **Výchovně vzdělávací cíl u uměleckých aktivit**

- Rozvíjet fantazii, kreativitu, zájem, tvořivost,
- Výtvarnou formou si osvojovat okolní skutečnost, vztahy mezi lidmi a věcmi i vzájemné souvislosti.
- Rozvíjet elementární grafickou zručnost a výtvarné technické dovednosti.
- Seznámit se s různými formami umění.
- Vychovávat k důslednosti, pečlivosti.
- Rozvíjet motoriku žáků.
- Vytvářet pozitivní vztah k práci.

#### Obsah činnosti

ubrousková technika a netradiční výtvarné techniky

práce s papírem – skládáním vyrobí jednoduchý výrobek,

z přírodního materiálu vyrobí jednoduchý výrobek,

vytvoří výrobek z modelovací, samotvrdnoucí hmoty,

vyrobí výrobek z textilu

udržuje pořádek a pomůcky v čistotě

## 4.2 Příležitostné činnosti

Míčové hry – turnaj

Vánoční besídka

Předvánoční jarmark – příprava materiálů pro tvořivé dílny

Výtvarná dílna s různou tematikou

Svátky jara – velikonoční výzdoba, tradice

Království stolních her – soutěžíme ve stolních hrách

Hry v přírodě

Volný klub – možnost spontánní zábavy, společenských her apod.

Sladká tečka za školním rokem v klubu

Spaní v klubu – možnost společně trávit čas, zahrát si hry, zúčastnit se různých aktivit, mít zajímavé zážitky

## 5. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní klub je připraven nabídnout zájmové vzdělávání žákům se SVP. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Dle stupně a charakteru jejich handicapu je umožňováno začleňování do různých aktivit ŠK a zajišťování podmínek vhodných k rozvoji jeho osobnosti. K tomu nám napomáhá spolupráce s třídní učitelkou (jejich individuální plán pro žáka, na co se více zaměřit, co je potřeba udělat, využívání pomůcek pro tyto žáky), dobrá je potřebná spolupráce s rodiči (každodenní konzultace o žákovi).

## **7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

Školní klub je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a není chápáno ani jako pouhá sociální služba. Do školního klubu jsou žáci přijímáni na základě řádně vyplněného a odevzdaného zápisového lístku.

Činnost školního klubu je určena přednostně pro žáky druhého stupně základní školy, ale do ŠK mohou být zapsáni žáci 1.stupně, pokud nejsou zapsáni v ŠD. Spojení žáků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším. Všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého.

## **8. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK**

Školní klub využívá 3 herny, které jsou vybaveny potřebným nábytkem jak na pracovní, tak relaxační činnosti. Jsou zde vhodné didaktické pomůcky, ale i materiál na tvoření, play Station, stolní hry, TV s DVD a je zde fotbálek, žáci mají k dispozici stůl na stolní tenis apod. Z prostředků školy jsou průběžně zakupovány potřebné hračky, didaktické pomůcky, výtvarné potřeby a další vybavení. Školní klub má povoleno využívat prostory školní zahrady a tělocvičny 1.stupně dle potřeby. V blízkosti školy se dále nachází dětské hřiště.

## **9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK**

Zájmové vzdělávání ve školní klubu zajišťuje jeden plně kvalifikovaný pedagog volného času. Činnost vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času. Vychovatelka tvoří příznivé sociální klima a provází žáky školního klubu řízenými činnostmi. Má organizační schopnosti, dokáže žáky získat či nadchnout pro připravený program. Rozvíjí sociální kompetence žáků pro jejich další osobnostní rozvoj. Snaží se žáky vést k aktivitě, zájmu, komunikativnosti.

## 10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Do školního klubu je žák přijat na základě vyplněné přihlášky. Školní klub žák navštěvuje pravidelně či nepravidelně, dle vyplněného zápisového lístku. Školní klub je zpoplatněn částkou 30,- za měsíc. O prominutí úhrady rozhoduje ředitel školy.

Zpoplatněn je také kroužek sportovní, který je zaměřen na pohybové míčové hry. Poplatek ve výši 100,-kč za školní rok je použit na nákup odměn.

## 11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o BOZ a společenských normách v ŠK, ŠJ, na zahradě, školním hřišti, tělocvičně, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu výchovně vzdělávací práce. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Úrazy jsou zaznamenány v knize úrazů a sděleny rodičům ústně. Náhlá nemoc, bolest nebo nevolnost jsou rodičům sděleny telefonicky ihned.

Lékárnička pro ošetření drobných poranění je umístěna v kabinetě ŠK a vybavena je základním lékařským vybavením.

Žáci se stravují ve školní jídelně, která je uprostřed budovy a je propojena dveřmi do herny. Ve spolupráci se ŠJ zajišťujeme odpolední pitný režim.

Součástí strategie ŠK je vést žáky k vytváření příznivého sociálního klimatu, vzájemného respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům (starší k mladšímu) a pracovníkům školy (školník, uklízečka, kuchařka), naučit je řešit konflikty, bránit šikaně a patologickým jevům.

Jednotlivé činnosti jsou přizpůsobovány věku žáka, individuálním schopnostem. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných školním klubem je též zajištěna vnitřním řádem ŠK.

**K zajištění bezpečného prostředí přispívají také hygienické podmínky zejména:**

- vhodná struktura činnosti a bezpečné působení,

- vhodný pitný režim,
- zdravé prostředí užívaných prostorů – vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího i pracovního nábytku, hygienické vybavení,
- bezpečné pomůcky,
- ochrana účastníků před úrazy,
- dostupnost prostředků první pomoci,

### **Psychosociální podmínky:**

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému,
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v činnosti,
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka,
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školního klubu – plánování činnosti, vlastní podíl na případném řízení a provádění i následném hodnocení,
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ve školním klubu